

DECIZIE

21 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Nicolae Craiu, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Vera Țurcanu,
în cauza de insolabilitate a Societății cu răspundere limitată „Energomigrup”,
cererea administratorului provizoriu Vasile Șeremet cu privire la încasarea remunerației
și a cheltuielilor suportate pentru administrarea procesului de insolabilitate,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017, prin care s-a
încasat din contul Verei Țurcanu și lui a Robert Țurcanu în mod solidar în beneficiul lui
Șeremet Vasile remunerația administratorului în sumă de 113 729,25 de lei,

c o n s t a t ă

La 17 septembrie 2014 SC „Energomigrup” SRL a depus cerere introductivă cu
privire la intentarea procedurii de insolabilitate față de sine.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2014, a fost admisă spre
examinare cererea introductivă depusă de SC „Energomigrup” SRL cu privire la
intentarea procedurii de insolabilitate față de întreprindere, în calitate de administrator
fiind desemnat Întreprinderea Individuală „Ispas Iurie”.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2014, s-a admis cererea
introductivă depusă de SC „Energomigrup” SRL, s-a constatat insolabilitatea
debitorului SC „Energomigrup” SRL și s-a intentat procesul de insolabilitate fiind
dispusă inițierea procedurii simplificate a falimentului și dizolvarea SC „Energomigrup”
SRL, s-a desemnat în calitate de lichidator al SC „Energomigrup” SRL, ÎI „Șeremet
Vasile”.

În cadrul procesului de insolabilitate, administratorul autorizat Șeremet Vasile a
înaintat instanței de insolabilitate o cerere privind aprobarea remunerației
administratorului, și anume: pentru perioada 19 decembrie 2014-22 aprilie 2015 termen
de 4 luni și 3 zile suma 40590 de lei; pentru perioada 22 aprilie 2015 – 06 iulie 2015
termen de 2 luni și 15 zile suma 28 500 de lei; pentru perioada 03 decembrie 2015 – 16
martie 2016 termen de 3 luni și 13 zile suma 39 140 de lei; pentru timbre și scrisori,
benzină și convorbiri telefonice, anunț în MO al RM suma de 3509, 25 de lei,
închirierea sălii pentru desfășurarea a două ședințe suma de 1000 de lei, pentru rechizite
și hârtie suma de 1000 de lei.

La 03 octombrie 2016 Vera Țurcanu a declarat recurs, solicitând admiterea
recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 iulie 2016 prin care s-a
admis cerere cu privire la remunerarea administratorului provizoriu, cu restituirea
cauzei spre rejudecare.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 01 martie 2017 a fost admis recursul declarat de către Vera Țurcanu, a fost casată încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2017, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău (f.d.143-246, Vol. IV).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 noiembrie 2017 a fost confirmată hotărârea adunării creditorilor reflectate în procesul-verbal nr. 1 din 03 august 2017 și nr. 2 din 18 august 2017 al adunării creditorilor SC „Energomigrup” SRL, în proces de insolvență, a fost dispusă trecerea în procedura de faliment în vederea lichidării patrimoniului debitorului SC „Energomigrup” SRL și distribuirii produsului rezultat, cu dizolvarea debitorului. În calitate de lichidator a fost desemnat Oleg Bunescu și autorizat de a începe procedurile de valorificare și lichidare a masei debitoare (f.d.101-103, Vol. V).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017 a fost admisă cererea administratorului provizoriu SC „Energomigrup” SRL Vasile Șeremet, s-a încasat din contul Verei Țurcanu și lui Robert Țurcanu, în mod solidar, în beneficiul lui Vasile Șeremet suma de 113729,29 de lei, cu titlu de remunerație pentru exercitarea funcției de administrator provizoriu și a cheltuielilor eferente procesului de insolvență (f.d.116-118, Vol. V).

La data de 02 februarie 2018 Vera Țurcanu a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii contestate cu remiterea pricinii spre rejudecare.

În motivarea recursului a indicat că, încheierea contestată o consideră ilegală, neântemeiată și pasibilă de a fi casată, deoarece a fost adoptată cu încălcarea normelor de drept procedural.

A menționat că la data de 20 noiembrie 2017 prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău a depus cerere prin care a solicitat amânarea ședinței de judecată stabilită pentru data de 21 noiembrie 2017 pe motiv că reprezentantul debitorului se află în concediu medical până la data de 18 decembrie 2017.

A afirmat că contrar solicitării, instanța de insolvență a amânat ședința de judecată din 21 noiembrie 2017 și a stabilit o nouă ședință de judecată pentru data de 05 decembrie 2017, ședință în cadrul căreia a fost examinată, fără participarea debitorului sau a reprezentantului acestuia, a fost aprobată remunerația administratorului autorizat Vasile Șeremet.

A remarcat că încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017 a fost emisă în lipsa debitorului, nefiind citat legal despre data, ora și locul examinării cauzei și nefiind anexate date cu privire la expedierea acesteia participanților la proces.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit prevederilor art. 8 alin. (1) Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este declarat în termen, deoarece, din materialele cauzei nu rezultă că instanța de apel a expediat în adresa părților copia încheierii contestate. Astfel nu poate fi stabilit cu certitudine momentul recepționării acesteia de către recurentă.

La data de 05 februarie 2018, în adresa intimațiilor - administratorului autorizat Vasile Șeremet și SC „Energomigrup” SRL a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Vera Țurcanu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

Intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvență se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art.8 alin.(3) din Legea insolvenței, nr.149 din 29.06.2012, recursul se examinează în termen de 60 de zile de la înregistrarea dosarului în instanța de recurs, în modul prevăzut de Codul de procedură civilă, într-un complet de 3 judecători, fără participarea părților, în baza dosarului și a materialelor anexate la recurs.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa încheierea din 05 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și de a restitui pricina spre rejudecare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Completul consideră că Curtea de Apel Chișinău la emiterea încheierii contestate a încălcat normele procesuale.

După cum denotă actele cauzei, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2014, a fost admisă spre examinare cererea introductivă depusă de SC „Energomigrup” SRL cu privire la intentarea procedurii de insolvență față de întreprindere, în calitate de administrator fiind desemnată Întreprinderea Individuală „Ispas Iurie”.

Tot actele pricinii atestă că, prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 19 decembrie 2014, s-a constatat insolvența debitorului SC „Energomigrup” SRL și s-a intentat procedura simplificată a falimentului și de dizolvare a debitorului, s-a desemnat în calitate de lichidator al SC „Energomigrup” SRL Vasile Șeremet.

De asemenea, s-a constatat că în cadrul Adunării Generale repetate a SC „Energomigrup” SRL din 16 martie 2016, s-a stabilit cuantumul remunerației și cheltuielile administratorului provizoriu SC „Energomigrup” SRL, Vasile Șeremet, și anume, pentru perioada 19 decembrie 2014-22 aprilie 2015 termen de 4 luni și 3 zile suma de 40590 de lei, pentru perioada 22 aprilie 2015 - 06 iulie 2015 termen de 2 luni și 15 zile suma de 28 500 de lei, pentru perioada 03 decembrie 2015-16 martie 2016 termen de 3 luni și 13 zile suma de 39 140 de lei, pentru timbre și scrisori, benzină și convorbiri telefonice, anunț în MO al RM suma de 3509,25 lei, închirierea sălii pentru desfășurarea a două ședințe suma de 1000 lei, pentru rechizite și hârtie suma de 1000 de lei, iar în total suma de 113729,25 de lei.

Drept urmare, administratorul provizoriu SC „Energomigrup” SRL, Vasile Șeremet, a depus în instanța de insolvență cerere, prin care a solicitat stabilirea cuantumului remunerației și a cheltuielilor aferente pentru perioada provizorie în sumă de 113729,25 de lei.

Colegiul reține că la materialele dosarului a fost anexată cererea recurente Vera Țurcanu din 20 noiembrie 2017 privind amânarea ședinței de judecată din data de 21 noiembrie 2017 și stabilirea unei noi ședințe de judecată, după data de 18 decembrie 2017, dat fiind faptul că reprezentantul acesteea, avocatul stagiar Nicolae Frumosu, se află în concediu medical începând cu data de 20 noiembrie 2017 până la data de 18 decembrie 2017.

La fel, reține Colegiul că instanța de insolvență a respins cererea de amânare și a dispus amânarea examinării cauzei pentru data de 28 noiembrie 2017, ora 14:00 pentru deliberare și pronunțarea încheierii. Ulterior, ședința de judecată din 28 noiembrie 2017 a fost amânată pentru data de 05 decembrie 2017 pentru deliberare și pronunțare încheierii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că prin cererea de amânare recurenta și-a manifestat dorința activă în vederea examinării cauzei, doar că pentru aceasta avea nevoie de asistența avocatului, care era în imposibilitate de a se prezenta în ședința de judecată, însă instanța de insolvență nu i-a acordat această posibilitate, și respingând cererea de amânare, a dispus prin încheierea din 05 decembrie 2017 admiterea cererii administratorului provizoriu SC „Energomigrup” SRL, Vasile Șeremet și încasarea din contul Verei Țurcanu și a lui Robert Țurcanu, în mod solidar, în beneficiul lui Vasile Șeremet suma de 113729,29 de lei, cu titlu de remunerație pentru exercitarea funcției de administrator provizoriu și a cheltuielilor aferente procesului de insolvență.

Totodată, Colegiul conchide că instanța de insolvență a examinat cererea cu privire la încasarea remunerației administratorului provizoriu și a cheltuielilor avansate, în lipsa membrilor organelor de conducere ai debitorului SC „Energomigrup” SRL, deoarece la materialele dosarului lipsesc careva probe cu privire la citarea legală a acestora în ședința instanței de insolvență din 05 decembrie 2017, fapt ce contravine direct prevederilor legale.

Astfel, la caz sunt întemeiate argumentele recurente privind încălcarea de către instanța de insolvență a procedurii de citare legală.

În conformitate cu art. 5 alin. (1) și (4) din Legea insolvenței, cererea de intentare a procesului de insolvență se examinează de către instanța de judecată (instanța de insolvență) în conformitate cu competența jurisdicțională stabilită în Codul de procedură civilă și în prezenta lege.

Încheierile judecătorești pot fi adoptate și fără citarea părților dacă prezenta lege nu prevede altfel în mod expres.

Conform art. 70 alin. (13) din Legea insolvenței, în cazul în care se constată că debitorul nu dispune de bunuri sau că bunurile lui nu pot acoperi cheltuielile procedurii de insolvență sau ale procedurii falimentului, achitarea onorariului fix administratorului/lichidatorului, precum și compensarea cheltuielilor aferente se trec în mod solidar, prin încheiere judecătorească, în obligația organelor de conducere ale debitorului consemnate la art.247. Încheierea judecătorească se emite cu citarea administratorului/lichidatorului, a membrilor organelor de conducere ale debitorului în a cărei obligație se cere trecerea acoperirii cheltuielilor masei debitoare, a președintelui

comitetului creditorilor. Încheierea poate fi atacată cu recurs de persoanele vizate în ea. Neprezentarea părților citate legal nu împiedică examinarea cauzei.

Conform art. 247 din Legea insolvenței, în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii. Prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care dețineau funcțiile respective la data intentării procesului de insolvență, precum și celor care au deținut aceste funcții pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Conform art. 26 din Codul de procedură civilă, procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale. Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu pricina dată judecării și de ași expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței. Instanța care judecă pricina își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale pricinii. Egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

Totodată, conform 100 alin. (1) CPC, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Conform art. 102 alin. (3) și (4) CPC, comunicarea citației se realizează prin înmânarea ei participanților la proces, martorilor, experților, specialiștilor, interpreților astfel încât aceștia să se poată pregăti de proces și să se prezinte la timp în fața instanței. Citația se înmânează părții cu cel puțin 3 zile înainte de data judecării.

Iar, în conformitate cu art. 105 alin. (1) CPC, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

În atare circumstanțe, când instanța de insolvență fără să ia în considerare cererea recurentei de amânare a ședinței de judecată și aplicând cu încălcare normele imperative de drept procedural privind citarea legală și înștiințarea membrilor organelor de conducere ale debitorului a cărora obligație se cere acoperirea cheltuielilor masei debitoare, instanța de recurs va admite cererea de recurs și va casa încheierea recurată.

Instanța de recurs remarcă că părților în proces urmează să li se asigure dreptul la apărare și la un proces echitabil, drept reglementat și apărut de legislația națională, cât și internațională prin prisma art. 6 CEDO

Astfel, legislația stabilește anumite condiții pentru a beneficia de drepturi, și, implică asigurarea din partea autorităților competente a exercitării acestui drept, în speță, instanța de insolvabilitate urma să dea posibilitate recurentei de a fi asistată de avocat pentru ca să-și poată exercita efectiv dreptul la apărare (reprezentare).

Or, în situația în care instanța de insolvabilitate a desconsiderat cererea recurentei prin care a solicitat amânarea examinării cauzei din motivul imposibilității prezentării avocatului, care se afla în concediu medical, cu indicarea perioadei, aceasta implică direct încălcarea dreptului la apărare, deoarece recurenta nu are o altă posibilitate de a-și valorifica dreptul său decât prin intermediul avocatului, ceea ce a fost ignorat de instanța de apel.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că au fost constatate unele erori judiciare, care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Vera Țurcanu și de a casa încheierea instanței de insolvabilitate din 05 decembrie 2017 cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 428, art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Vera Țurcanu.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2017, adoptată în cauza de insolvabilitate a Societății cu răspundere limitată „Energomigrup”, cererea administratorului provizoriu Vasile Șeremet cu privire la încasarea remunerației și a cheltuielilor suportate pentru administrarea procesului de insolvabilitate și se restituie pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței

Oleg Sternioală

Judecătorii

Nicolae Craiu

Mariana Pitic